

TILLVÄXTPROGRAM FÖR PITEÅ KOMMUN 2011-2015

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd/upprättad	Beslutsinstans
Tillväxtprogram för Piteå kommun, 2011-2015	Plan/Program	2011-09-12 § 181 2011-09-19 § 169	Kommunfullmäktige Kommunstyrelsens arbetsutskott enl delegation
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
Kommunstyrelsen	3	2011-09-19	2015-12-31
Dokumentinformation	Kommunens Tillväxtprogram ska ge vägledning för alla förvaltningar och bolag rörande kommunens tillväxtfrämjande arbete.		
Dokumentet gäller för	Alla politiker och tjänstemän inom Piteå kommun		

Innehållsförteckning

1 Tillväxtprogrammets syfte och roll, en bakgrund	2
1.1 Omvärldsanalys	2
1.2 Piteå kommuns vision	2
1.3 Piteå – attraktivt och uthålligt	3
1.4 Tillväxtprogrammets fokusområden	3
2 Arbetskraftsförsörjning	4
2.1 Inflyttning	4
2.2 Integration, kompetensförsörjning och matchning	4
2.3 Effektivisering	4
2.4 Det aktiva arbetslivet	5
3 Starkt och växande näringsliv	6
3.1 Befintliga företag	6
3.2 Nya företag	6
3.3 Inlokaliseringar	6
4 Våga vara spetsig	7
4.1 Skogen är vår historia, vår nutid och vår framtid	7
4.2 Upplevelsen i centrum	7
5 En stark region är nödvändigt	8
5.1 Samverkan	8
5.2 Infrastruktur	8
6 Uppföljning/utvärdering	9

1 Tillväxtprogrammets syfte och roll, en bakgrund

Kommunens tillväxtprogram ska ge vägledning och stöd till alla politiker och tjänstemän inom koncernen Piteå kommun. Tillväxtprogrammet utgör ett styrande dokument för kommunens tillväxtarbete.

1.1 Omvärldsanalys

I Piteå kommuns omvärldsanalys beskrivs tre stora utmaningar för Piteå och regionen.

Den stora befolkningskoncentrationen bestående av efterkrigsbarn (födda 1945-1953) påbörjar nu sin pensionering vilket ger stor effekt på Piteås arbetsföra befolkning, försörjningskvoten förväntas stiga under kommande år. Beräkningar visar att 2019 kommer Piteå att ha 2000 färre i arbetsför ålder (relativt 2009).

Då fler länder visar stora tillväxttal kommer världsmarknadens ledande aktörer att bli fler. Fler aktörer skapar hårdare konkurrens internationellt och utgör såväl en möjlighet som en utmaning för vår region.

Avslutningsvis pågår ett internationellt arbete med att förändra vårt levnadsmönster så att det är bättre anpassat till naturens möjligheter. Denna våg av såväl konsumentpåtryckningar som politiska regleringar förväntas ge en större marknad för produkter och tjänster som möter de ekologiska trenderna i samhället.

Utifrån ovanstående förutsättningar finns det stora utmaningar för Piteå och regionen under programperioden. Detta förutsätter att Piteå tar plats och är aktiv i samhällsdebatten såväl regionalt, nationellt som internationellt (EU).

1.2 Piteå kommuns vision

Alla boende i Piteå, utflyttade och mentala pitebor upplever att det är hit man kommer när man kommer hem.

Visionen för Piteå kommun underbyggs av fyra strategiska områden och fyra stödjande områden. Tillväxtprogrammet är ett strategiskt dokument som utgör en del av ramen för Piteå kommuns arbete för att främst stärka det strategiska området ”Utbildning, arbete och näringsliv är grunden för all välfärd”.

1.3 Piteå – attraktivt och uthålligt

Världen förändras och vi möter den gemensamt. För att möta de utmaningar som finns i framtiden har Piteå kommun startat ett samarbete med företag, föreningar och andra aktörer i samhället. Arbetet har lett till en gemensam avsiktsförklaring, som beslutades av kommunfullmäktige i juni 2010.

För att säkerställa en uthållig tillväxt anger avsiktsförklaringen fyra olika områden

- Gemensamt ansvar för ökad befolkning
- Jobb och tillväxt ger framtidstro
- En god miljö för nästa generation
- Ett gott värdskap stärker den goda bilden av Piteå

1.4 Tillväxtprogrammets fokusområden

För att vid utgången av år 2015 stå starkare i den ökade konkurrensen, bidra till en minskad miljöpåverkan och för att klara generationsväxlingen ska Piteå kommuns tillväxtarbete fokuseras på fyra områden:

- Arbetskraftsförsörjning
- Starkt och växande näringsliv
- Våga vara spetsig
- En stark region är nödvändig

2 Arbetskraftsförsörjning

Under perioden kommer Piteå att möta en historisk generationsväxling. Misslyckas regionen med att hitta kompetent arbetskraft riskerar arbetskraftsbristen att bli det största tillväxthindret för alla branscher. Befolkningen åldras vilket innebär att Piteå kommer att behöva en ökad inflyttning av speciellt målgruppen unga vuxna (upp till 40 år) och gruppen i arbetsför ålder i största allmänhet.

Piteå kommuns mål för en attraktiv och fungerande arbetsmarknad:

Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare

Piteå har nolltolerans mot ungdomsarbetslöshet

Medborgare med utländsk bakgrund är en resurs i samhället

Detta bekräftas genom ett strategiskt arbete på fyra fronter:

2.1 Inflyttning

Under de senaste tio åren har antalet inflyttare varit relativt konstant men för att tillgodose kompetens på arbetsmarknaden är en ökad inflyttning i arbetsför ålder nödvändig.

- Antalet personer i arbetsför ålder ska 2015 hållas minst på samma nivå som 2010, vilket i realiteten innebär en befolkningsökning på 416 personer i arbetsför ålder.

2.2 Integration, kompetensförsörjning och matchning

Det finns i dag allt för många som står utanför arbetsmarknaden. Denna tillgång på arbetskraft kommer att behövas och att underlätta för intåget på arbetsmarknaden är prioriterat. Detta kan ske på olika sätt där integration, matchning och riktade utbildningsinsatser för alla åldrar utgör centrala begrepp.

- Arbetsmarknadsregionen och Piteå ska ha en lägre total arbetslöshet än riket
- Piteås ungdomsarbetslöshet ska vid utgången av 2014 vara lägre än rikets
- Arbetslösheten bland utlandsfödda ska vid utgången av 2014 vara lägre än rikets

2.3 Effektivisering

På grund av bristen på arbetskraft kommer produktion av såväl produkter som tjänster att behöva effektiviseras utan att kvalitet eller miljö påverkas negativt. En ökad produktion utan att öka antalet arbetade timmar kräver såväl en höjd utbildningsnivå som ett bättre innovationsklimat i Piteå.

Piteå kommun ser framför sig att en redan idag stark forskning fortsätter att växa, främst genom att bygga vidare på de idéer och grunder som nuvarande forskning har lagt.

En stark forskning bidrar dels till en bred arbetsmarknad men också till nya affärsidéer och effektivare produktion.

- Årsmedellönen för åldersspannet 20-64 år ska öka med 1% mer än BNP under samma period.
- Andelen personer i arbetsför ålder med eftergymnasial utbildning ska öka.

2.4 Det aktiva arbetslivet

Antalet människor i arbetsför ålder kommer att på längre sikt minska i hela Europa. För att minska den omedelbara påverkan på arbetskraftens storlek ska Piteå erbjuda attraktiva arbetsformer för människor i slutet av deras arbetsliv. För att inträdet på arbetsmarknaden ska förkortas är det viktigt att hitta en balans mellan elevers förstahandsval och arbetsmarknadens behov av framtida arbetskraft.

- Det aktiva arbetslivet i Piteå ska förlängas.

3 Starkt och växande näringsliv

Aktörer ökar och konkurrensen i omvärlden blir hårdare för varje år. Därför måste tillväxten i Piteå och i regionen fortsatt vara stark. För att möta konkurrensen måste befintligt näringsliv fortsatt utvecklas, nya företag startas och företag etableras. Piteå kommuns uppdrag är att möjliggöra detta.

Piteå kommuns mål för ett starkt och växande näringsliv:

Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande

Goda förutsättningar att starta nya samt driva och utveckla befintliga företag

Detta bekräftas genom ett strategiskt arbete för tre olika målgrupper:

3.1 Befintliga företag

Det är viktigt att ryggraden i Piteås näringsliv fortsätter att utvecklas. Dels för att stärka den lokala arbetsmarknaden men också för att bidra genom att exportera kunskap och produkter från regionen och därigenom importera kapital, som då också skapar förutsättningar för likvida och konkurrenskraftiga serviceföretag. För att lyckas med detta är det viktigt att Piteå fortsätter att förbättra sitt företagsklimat, att företagen i kommunen fortsätter att gå bra och att ytterligare företag startas så att kapital importeras in i den lokala ekonomin.

- Piteå ska ha ett gott företagsklimat och sträva efter att hela tiden bli bättre. I de olika undersökningar som görs ska betyget kontinuerligt förbättras

3.2 Nya företag

För att vitalisera företagsfloran och hela tiden utveckla affärsområden är det viktigt att Piteå har ett nytillskott av affärsidéer och företag. Utifrån samma resonemang som ovan är det viktigt att företagen också hittar en marknad utanför den lokala.

- Antalet nyföretag ska öka till minst 300 per år i slutet av perioden
- Antalet nyföretag som ägs och/eller drivs av kvinnor ska uppgå till hälften av det totala antalet nyföretag

3.3 Inlokaliseringar

För att skapa en bredare arbetsmarknad och ett större underlag för det lokala näringslivet är det också viktigt med inlokaliseringar. Dessa är både för att vitalisera näringslivet men också för att bredda arbetsmarknaden.

- Inlokaliseringar är företag som flyttar, eller expanderar från en annan region/kommun till Piteå. Etableringstakten av sådana företag ska öka.

4 Våga vara spetsig

Piteå har tillgångar som utgör konkurrensfördelar jämfört med andra regioner inom landet och resten av världen. Förutom att möjliggöra för den breda massan av aktörer måste Piteå också våga vara spetsig inom de områden där speciella tillgångar finns. Förutom finansiellt kapital finns det två delar som är viktiga för utvecklingen, dels intellektuellt kapital genom kompetens, forskning och utveckling och dels geografiska tillgångar. I en hård konkurrens är det viktigt att positionera sig inom områden där Piteå har extra stora möjligheter baserat på de ovanstående tillgångarna. Utöver dessa är det också viktigt att förhålla sig till omvärldens trender för att satsa på områden som kommer att vara efterfrågade.

4.1 Skogen är vår historia, vår nutid och vår framtid

De branscher som lever av det skogen ger är prioriterade i Piteå kommuns tillväxtarbete. Dessa bygger på dels en geografisk tillgång i form av skog och dels intellektuellt kapital i form av lång erfarenhet samt världsunik forskning på området.

Områden som räknas in i denna prioritering är vindkraft i skoglig terräng, energiutvinning av biprodukter från skogen samt utvinning och förädling av skogens råvaror i form av exempelvis massa och virke.

- Stärka och utveckla Piteå som ett centrum för forskning, utveckling och kommersialisering av förnyelsebar energi

4.2 Upplevelsen i centrum

Med den skogliga prioriteringen som bas är det också viktigt att Piteå breddar sitt näringsliv för att minska sitt beroende av en enda bransch och på så sätt göra kommunen mer motståndskraftig mot kriser i vår omvärld. Branscher som också bygger på en geografisk tillgång i form av orörd och vacker natur men framförallt har tillgång till ett högt intellektuellt kapital i kommunen är de kulturella och kreativa näringarna, i den inräknas bland annat musik och media, och besöksnäringen.

De prioriterade näringarna utgör ett bra komplement till varandra och har inget tydligt samband som gör att det är troligt att de samtidigt drabbas hårt vid en kris.

- Stärka och utveckla Piteås profil som kreativ mötesplats inom musik, dans, media och upplevelser.

5 En stark region är nödvändigt

Regionen delar många av de möjligheter och farhågor som Piteå kommer att möta under nästkommande period. Kommunen måste aktivt söka samverkan lokalt, regionalt, nationellt och internationellt, framförallt inom Barentsregionen. Regionen kommer att behöva möta den internationella konkurrensen tillsammans, och Piteå kommun kommer aktivt att arbeta för en starkare region. För att Piteå ska vara starkt, måste regionen också vara det.

Piteå kommuns mål för en stark region:

För att säkra välfärden och stärka attraktionskraften i regionen ska Piteå utveckla samverkan lokalt, regionalt och internationellt.

Piteå ska erbjuda bra infrastruktur och goda kommunikationer.

Piteå ska aktivt verka för att Norrbotniabanan byggs.

Detta bekräftas genom strategiskt arbete inom två områden:

5.1 Samverkan

Piteå kommun ska i varje utvecklingssteg ställa sig frågan, ”kan vi göra detta bättre tillsammans med andra”. Med en sådan utgångspunkt arbetar kommunen aktivt för att stärka hela regionen

- Samverkan tillsammans med aktörer utanför kommunen skall öka.

5.2 Infrastruktur

För en ökad samverkan är infrastruktur väldigt central. Piteå kommun ska arbeta för en effektiv person- och godstransport. I det arbetet utgör utvecklingen av hamnen och arbetet för Norrbotniabanan en central del.

Det är också viktigt ur ett attraktionsperspektiv att höja in- och utpendling i kommunen. Detta skapar en bredare arbetsmarknad och ett större utbud av kompetens för företagen på orten.

- Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för en effektiv och trygg in- och utpendling.

6 Uppföljning/utvärdering

Tillväxtprogrammet ska revideras senast första halvåret 2015, en bilaga till Tillväxtprogrammet 2011-2015 har upprättas för att ge vägledning till kommande uppföljningar och utvärderingar..

Kommunstyrelsen har ett övergripande samordnings- och uppföljningsansvar för kommunens tillväxtarbete. Kommunstyrelsen har också ett operativt ansvar för genomförandet av programmet inom kommunstyrelsens egna verksamheter.

Varje nämnd och styrelse har ett ansvar att inom sitt arbetsområde arbeta för programmets genomförande samt att vara allmänt tillväxtvänliga.